

ZASTĘPCA PREZYDENTA MIASTA PŁOCKA DS. POLITYKI SPOŁECZNEJ

Płock, dnia 12 lutego 2025 r.

dot. WOR.0011.1.6.2025.MD

**Pani
Marta Krasuska
Przewodnicząca
Komisji Rewizyjnej**

Szanowna Pani,

zgodnie z planem pracy Komisji Rewizyjnej na 2025 rok przyjętym Uchwałą nr 167/VIII/2024 z 19 grudnia 2024 roku, na posiedzenie komisji w lutym 2025 roku, przekazuje w załączeniu przygotowaną *Informację na temat działalności Gminy - Miasto Płock w 2024 roku w zakresie profilaktyki prozdrowotnej w zakresie promocji i oferty szczepień oraz badań profilaktycznych dla mieszkańców.*

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA PŁOCKA
Łukasz Jankowski

Załącznik:

1. Informacja na temat działalności Gminy - Miasto Płock w 2024 roku w zakresie profilaktyki prozdrowotnej w zakresie promocji i oferty szczepień oraz badań profilaktycznych dla mieszkańców.

Otrzymują:

1. adresat
2. WOR
3. WZS – aa (dokument nr. 21004.2025)

URZĄD MIASTA PŁOCKA
Wydział Obsługi Rady Miasta
09-400 PŁOCK, pl. Stary Rynek 1

Informacja na temat działalności Gminy-Miasto Płock w 2024 roku w zakresie profilaktyki prozdrowotnej w zakresie promocji i oferty szczepień oraz badań profilaktycznych dla mieszkańców.

Realizacja przez Gminę – Miasto Płock zadania publicznego w zakresie promocji i ochrony zdrowia wynika z ustaw samorządowych: z dnia 8 marca 1990r. o *samorządzie gminnym* (art. 7 ust. 1 pkt 5) oraz z dnia 5 czerwca 1998r. o *samorządzie powiatowym* (art. 4 ust. 1 pkt 2).

Wykonywanie zadań publicznych z zakresu promocji i ochrony zdrowia odbywa się m.in. poprzez opracowywanie, wdrażanie, realizowanie i finansowanie programów polityki zdrowotnej, na podstawie art. 48 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004r. o *świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych*. W myśl art. 7 ust. 1 z dnia 27 sierpnia 2004r. o *świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych* do zadań własnych gminy w zakresie zapewnienia równego dostępu do świadczeń opieki zdrowotnej należy w szczególności opracowywanie i realizacja oraz ocena efektów programów polityki zdrowotnej wynikających z rozpoznanych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy oraz podejmowanie innych działań wynikających z rozeznaczonych potrzeb zdrowotnych i stanu zdrowia mieszkańców gminy

Ponadto, na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym, Gmina-Miasto Płock zleca realizację zadań z zakresu zdrowia publicznego, w szczególności z obszaru edukacji zdrowotnej dostosowanej do potrzeb różnych grup społeczeństwa, promocji zdrowia i profilaktyki chorób oraz działań prowadzonych w celu rozpoznawania, eliminowania lub ograniczania zagrożeń i szkód dla zdrowia fizycznego i psychicznego w środowisku zamieszkania, nauki, pracy i rekreacji.

W 2024 roku realizowano badania z zakresu profilaktyki onkologicznej. Działania te prowadzono w ramach programu polityki zdrowotnej pn. *„Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego w latach 2022-2024”* oraz w ramach akcji zdrowotnych pn. *„Profilaktyczne badanie piersi dla mieszkanki miasta Płocka w wieku 30-44 lat”* i pn. *„Profilaktyczne badania prostaty dla mieszkańców miasta Płocka w wieku 40+”*. Poza tym w grudniu 2024 roku rozpoczęto realizację nowego programu polityki zdrowotnej pn. *„Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców Płocka w latach 2024-2026”*.

Program profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego w latach 2022-2024

W 2024 roku kontynuowano realizację IV edycji *„Programu profilaktyki i wczesnego wykrywania nowotworów jelita grubego w latach 2022-2024”*. Realizatorem programu był Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej Sp. z o.o. z siedzibą w Płocku. Program adresowany był do osób mieszkających w Płocku:

- w wieku powyżej 50 lat niezależnie od wywiadu rodzinnego,
- w wieku 40 - 65 lat, które miały w rodzinie przynajmniej jednego krewnego pierwszego stopnia (rodzice, rodzeństwo, dzieci), u którego rozpoznano raka jelita grubego,
- w wieku 25 - 65 lat z rodziny HNPCC (rodzinnego raka jelita grubego niezwiązanego z polipowatością), w tym przypadku potrzebne było potwierdzenie z Poradni Genetycznej, które dotychczas nie leczyły się z powodu nowotworów jelita grubego i nie miały wykonanej kolonoskopii w ciągu ostatnich 10 lat.

Celem programu było zmniejszenie umieralności z powodu nowotworów jelita grubego oraz zwiększenie dostępności do bezpłatnych badań przesiewowych w kierunku raka jelita grubego, zwiększenie wykrywalności raka jelita grubego i nowotworów we wczesnych stadiach zaawansowania, zwiększenie odsetka wyleczeń, a także przeprowadzenie edukacji zdrowotnej wśród adresatów programu w zakresie czynników ryzyka i profilaktyki nowotworów jelita grubego.

W ramach programu przeprowadzono następujące interwencje:

- indywidualne badanie lekarskie, w tym badanie per rectum pacjenta, wraz z przeprowadzeniem edukacji zdrowotnej w zakresie czynników ryzyka i profilaktyki nowotworów jelita grubego,
- badanie kolonoskopowe – w zależności od wskazań medycznych: diagnostyczne lub z wykonaniem biopsji lub z wykonaniem polipektomii.

W sytuacji wykonania kolonoskopii z biopsją i polipektomią wykonywano badanie histopatologiczne pobranego materiału. Zapewniona była realizacja kolonoskopii w znieczuleniu. Analgosedacja wykonywana była w oparciu o wskazania medyczne i uzależniona od decyzji lekarza.

Monitorowanie programu polityki zdrowotnej odbywało się na podstawie comiesięcznych rejestrów osób objętych świadczeniami, przedstawianych przez realizatora. Oceny zgłaszalności dokonano biorąc pod uwagę liczbę osób biorących udział w programie polityki zdrowotnej (liczba osób zakwalifikowanych do udziału w programie), która wyniosła ogółem 449, w tym 303 osoby w 2022 roku, 119 osób w 2023 roku oraz 27 osób w 2024 roku. Drugim wskaźnikiem oceniającym zgłaszalność była liczba osób, u których wykonano kolonoskopię: ogółem 397 osób, w tym 264 osoby w 2022 roku, 84 osoby w 2023 roku i 49 osób w 2024 roku.

Liczba osób, które nie zostały objęte działaniami programu w trakcie jego realizacji z przyczyn zdrowotnych lub innych powodów wyniosła 3. Były to osoby, u których występowała cukrzyca insulinozależna, biorące leki przeciwkrzepliwne, u których stwierdzono przeciwwskazania do znieczulenia, a nie wyraziły zgody na badanie bez znieczulenia. Natomiast z własnej woli z dalszego udziału w programie zrezygnowało 12 osób w trakcie jego realizacji – osoby te po indywidualnym badaniu lekarskim nie zgłosiły się do dalszego etapu programu (czyli na wykonanie kolonoskopii).

Oceny efektywności programu dokonano na podstawie wcześniej określonych mierników efektywności odpowiadających celom programu w szczególności: osiągalność kątnicy – zakładano co najmniej 85%, zaś podczas wykonywanych badań w trakcie realizacji programu wyniosła ona 92,4%; wskaźnik wykrywania gruczolaków ADR – zakładano $\geq 15\%$ u kobiet i $\geq 25\%$ u mężczyzn, podczas gdy w trakcie realizacji programu osiągnięto faktyczne wartości: 16% u kobiet i 27% u mężczyzn w 2022 roku oraz 16% dla kobiet i 26% dla mężczyzn w 2023 roku i 15% dla kobiet i 27% dla mężczyzn w 2024 roku. Kolejnym miernikiem efektywności było wykonanie polipektomii bezpośrednio w czasie badania przesiewowego u co najmniej 80% osób, u których stwierdzono polipy. Natomiast w trakcie trwania programu odsetek osób, u których stwierdzono polipy i wykonano polipektomię bezpośrednio w czasie badania przesiewowego wyniósł 83% w 2022 roku, 67% w 2023 roku oraz 56% w 2024 roku. Podczas realizacji programu wykonano 22 biopsje w trakcie badania kolonoskopowego, w tym 15 biopsji w 2022 roku, 6 biopsji w 2023 roku i 1 biopsję w 2024 roku. W trakcie badań kolonoskopowych wykonano 96 polipektomii: 60 w 2022 roku, 27 w 2023 roku i 9 w 2024 roku.

Osiągnięcie celu głównego programu polityki zdrowotnej, jakim było zmniejszenie umieralności z powodu nowotworów jelita grubego należy analizować w perspektywie długoletniej, zgodnie z założeniami w programie. Cele szczegółowe zostały zrealizowane: nastąpiło zwiększenie dostępności do bezpłatnych badań przesiewowych w kierunku raka jelita grubego dla adresatów programu, zwiększono wykrywalność nowotworów jelita grubego we wczesnych stadiach zaawansowania, co skutkuje zwiększeniem odsetka wyleczeń. Ponadto przeprowadzono edukację zdrowotną wśród adresatów programu w zakresie czynników ryzyka i profilaktyki nowotworów jelita grubego. Osiągnięto również oczekiwane efekty programu polityki zdrowotnej w postaci zwiększenia liczby osób mieszkających w Płocku, u których wykonano przesiewowe badanie kolonoskopowe.

Realizacja programu polityki zdrowotnej pozwoliła objąć pacjentów kompleksową opieką, która przyniosła widoczne korzyści z wykonywania badań przesiewowych w kierunku raka jelita grubego, wynikające z możliwości rozpoznawania zmian przedrakowych (polipów gruczolakowych) oraz

dobrych rokowań chorych z rozpoznaniem histopatologicznym ustalonym we wczesnych stopniach zaawansowania. Dzięki realizowanym badaniom kolonoskopowym w ramach programu wykryto i potwierdzono histopatologicznie 6 nowotworów, przy czym wszystkie w 2022 roku i sklasyfikowane jako G2. Do dalszej diagnostyki i leczenia skierowano 26 osób biorących udział w programie, w tym: 15 osób w 2022 roku, 6 osób w 2023 roku i 5 osób w 2024 roku.

Koszt realizacji programu w latach 2022-2024 wyniósł 244.690,00 zł. Na podstawie art. 48d ustawy z dnia 24 sierpnia 2004r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, Gmina-Miasto Płock otrzymała dofinansowanie z Narodowego Funduszu Zdrowia w wysokości 40% kosztów poniesionych na jego realizację w powyższych latach tj. kwotę 97.876,00 zł. Pozostała kwota t.j. 146.814,00 zł została sfinansowana z budżetu miasta Płocka.

Profilaktyczne badanie piersi dla mieszkanek Płocka w wieku 30-44 lat

W ramach zadania pn. „*Profilaktyczne badanie piersi dla mieszkanek Płocka w wieku 30-44 lat*” realizowano działania informacyjno-edukacyjne oraz wykonywano profilaktyczne badania diagnostyczne USG piersi. Celem realizacji działań informacyjno-edukacyjnych było zachęcenie kobiet do wykonywania samobadania piersi i regularnych badań profilaktycznych oraz dbania o własne zdrowie. Prowadzone były przez Gminę-Miasto Płock poprzez zamieszczenie informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka, w lokalnych mediach, w jednostkach organizacyjnych Gminy-Miasto Płock. Dostępność i powszechność zastosowanych kanałów informacji sprawiła, że informacje trafiły do szerokiego grona kobiet, co przełożyło się na bardzo wysoką zgłaszalność na profilaktyczne badania USG piersi. Skutkiem ww. działań było wykonanie większej niż pierwotnie zaplanowano liczby świadczeń. Ostatecznie z badań USG piersi skorzystało łącznie 846 kobiet w wieku 30-44 lat mieszkających w Płocku

Realizatorem badań USG piersi była Praktyka Lekarska Numer 1 Jarosław Lipczyński z siedzibą w Miszewie Murowanym. Badania USG piersi były wykonywane w pracowni USG w Płocku przy ul. Warszawskiej 4.

Realizator spełnił wymagania Gminy-Miasto Płock, w szczególności w zakresie zapewnienia odpowiedniego sprzętu i aparatury medycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami, w zakresie kwalifikacji personelu medycznego realizującego świadczenia zdrowotne oraz w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami, w związku z tym zadanie było realizowane na bardzo wysokim poziomie technicznym i diagnostycznym. Rekrutacja kobiet na badania była prowadzona przez realizatora. Kobiety zgłaszały się na USG piersi bez skierowania do chwili wyczerpania limitu świadczeń.

W wyniku zrealizowanego zadania zwiększona została dostępność do bezpłatnej profilaktycznej diagnostyki piersi dla kobiet młodszych, które nie kwalifikują się do bezpłatnego populacyjnego Programu profilaktyki raka piersi, finansowanego przez NFZ. Dzięki realizacji profilaktycznych badań USG piersi kobiety otrzymały informację, czy wynik jest prawidłowy. Pacjentki, u których wynik USG piersi wskazywał na nieprawidłowości zostały pokierowane do dalszej diagnostyki i leczenia w ramach ubezpieczenia zdrowotnego. Każda kobieta otrzymała opis badania na piśmie.

Koszt realizacji zadania wyniósł 126.900,00 zł, z czego 78,7% t.j. 99.870,25 zł pochodziło z dofinansowania z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Zdrowia Mazowszan „Mazowsze dla Zdrowia 2024”, a 21,3% t.j. kwota 27.029,75 zł została sfinansowana z budżetu miasta Płocka na 2024 rok.

Profilaktyczne badania prostaty dla mieszkańców Płocka w wieku 40+

Zadanie pn. „*Profilaktyczne badania prostaty dla mieszkańców Płocka w wieku 40+*” było realizowane przez Lux-Medica sp. z o.o. z siedzibą w Płocku. Badania PSA wykonywano w Laboratorium ALAB, a badania USG prostaty z konsultacją urologiczną realizowano w przychodni Lux-Medica przy ul. Zgliczyńskiego 6/1.

Działania informacyjno-edukacyjne w ramach zadania skierowane do mieszkańców miasta Płocka realizowane były przez Gminę - Miasto Płock. Wykorzystano różnorodne kanały promocji zadania m.in. zamieszczenie informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka, w mediach społecznościowych, w lokalnych mediach, w jednostkach organizacyjnych Gminy - Miasto Płock.

Mężczyźni w wieku 40 lat i więcej mieszkający w Płocku mieli wykonywane badanie PSA. Następnie z wynikiem badania zgłaszali się na wizytę do lekarza urologa, podczas której zostało wykonane badanie per rectum oraz badanie USG gruczołu krokowego. Każdy pacjent otrzymał pisemny opis badania. W przypadku stwierdzonych w badaniu nieprawidłowości pacjent został poinformowany o możliwości dalszej diagnostyki i/lub leczenia w podmiotach leczniczych w ramach ubezpieczenia zdrowotnego.

Realizator spełnił wymagania Gminy - Miasto Płock, w szczególności w zakresie zapewnienia odpowiedniego sprzętu i aparatury medycznej zgodnie z obowiązującymi przepisami, w zakresie kwalifikacji personelu medycznego realizującego świadczenia zdrowotne oraz w zakresie zapewnienia dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. W związku z tym zadanie było realizowane na bardzo wysokim poziomie technicznym i diagnostycznym.

Rekrutacja mężczyzn na badania była prowadzona bezpośrednio przez Lux-Medica sp. z o.o. Mężczyźni zgłaszali się do realizatora bez skierowania do chwili wyczerpania limitu świadczeń. W ramach zadania przewidziano realizację 365 badań PSA oraz 365 badań USG z konsultacją urologiczną. Pomimo dużej dostępności i powszechność zastosowanych kanałów informacji nie udało się zainteresować tak szerokiego grona odbiorców. Ostatecznie z zadania skorzystało 149 mężczyzn, u których wykonano badanie PSA i badanie USG z konsultacją urologiczną. Przyczyną zrealizowania mniejszej niż zaplanowano liczby świadczeń wynikała z faktu, że mężczyźni zapisywali się na badania po czym bez uprzedzenia nie zgłaszali się na wizyty w umówionym terminie. Tym samym blokowali możliwość skorzystania z badań przez innych pacjentów w tym czasie.

Koszt realizacji zadania wyniósł 45.445,00 zł, z czego 78,28% t.j. 35.574,22 zł pochodziło z dofinansowania z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Zdrowia Mazowszan „Mazowsze dla Zdrowia 2024”, a 21,72% t.j. kwota 9.870,78 zł została sfinansowana z budżetu miasta Płocka na 2024 rok.

Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców Płocka w latach 2024-2026

W grudniu podpisana została umowa na realizację nowego programu pn. *Program profilaktyki i wczesnego wykrywania raka płuc wśród mieszkańców Płocka w latach 2024-2026*. W wyniku postępowania konkursowego realizatorem został Płocki Zakład Opieki Zdrowotnej sp. z o.o. z siedzibą w Płocku. W 2024 roku przeprowadzone zostało szkolenie dla personelu medycznego zaangażowanego w realizację programu. Przeprowadzono również kampanię informacyjno-promocyjną poprzez ekspozycję city lightów i plakatów, zamieszczenie informacji na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka oraz w lokalnych mediach.

Program jest kontynuowany w roku 2025. Adresatami są płocczanie pomiędzy 55 a 74 rokiem życia, którzy przez co najmniej 30 lat palili paczkę lub więcej papierosów dziennie, z okresem abstynencji od tytoniu równym lub mniejszym niż 15 lat. W ramach programu uczestnicy mogą skorzystać z edukacji zdrowotnej, wykonać badanie niskodawkowej tomografii komputerowej, a z wynikiem badania udają się na wizytę lekarską.

W 2024 roku kontynuowano również realizację badań przesiewowych w kierunku osteoporozy skierowanych do płockich senierek w ramach „**Programu polityki zdrowotnej w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy wśród mieszkańców miasta Płocka w latach 2023-2025**”.

Program rozpoczął się w grudniu 2023 roku. Realizatorem jest Świat Zdrowia Operator Medyczny sp. z o.o. z siedzibą w Toruniu. W programie wyróżniono dwie grupy uczestników: I grupa – świadczeniobiorcy korzystający z działań w zakresie profilaktyki i wczesnego wykrywania osteoporozy; II grupa – personel medyczny korzystający ze szkoleń.

Celem głównym programu jest uzyskanie lub utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy z zakresu profilaktyki osteoporozy oraz zapobiegania złamaniom osteoporotycznym, obejmującej zagadnienia teoretyczne i praktyczne wśród 70% wszystkich uczestników programu korzystających z działań informacyjno-edukacyjnych (świadczeniobiorców i personelu medycznego).

Cele szczegółowe to uzyskanie lub utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy teoretycznej i praktycznej wśród 60% świadczeniobiorców w zakresie profilaktyki pierwotnej osteoporozy, zapobiegania upadkom oraz postępowania w sytuacji podwyższonego zagrożenia złamaniami osteoporotycznymi oraz uzyskanie lub utrzymanie wysokiego poziomu wiedzy teoretycznej i praktycznej wśród 80% personelu medycznego w zakresie profilaktyki pierwotnej, diagnozowania, różnicowania i leczenia osteoporozy oraz zapobiegania złamaniom osteoporotycznym i upadkom.

W ramach programu realizowane są działania informacyjno-edukacyjne skierowane do osób mieszkających w Płocku w wieku powyżej 50 roku życia, a także następujące świadczenia zdrowotne:

1. działania informacyjno-edukacyjne wraz z oceną ryzyka wystąpienia poważnych złamań osteoporotycznych przy użyciu narzędzia FRAX, które adresowane są do kobiet mieszkających w Płocku w wieku 65 lat i więcej oraz w wieku 40-64 lat z co najmniej jednym dodatkowym czynnikiem ryzyka złamania osteoporotycznego,
2. pomiar gęstości kości za pomocą DXA wykonywany u kobiet, które otrzymają wynik dziesięcioletniego ryzyka złamania osteoporotycznego uzyskanego w FRAX dla populacji polskiej $\geq 5\%$,
3. lekarska wizyta podsumowująca, która jest przeprowadzona u wszystkich uczestniczek programu mających wykonany pomiar BDM za pomocą DXA.

W trakcie realizacji programu w 2024 roku przeprowadzona została kampania informacyjno-edukacyjna obejmująca ekspozycję billboardów, citylightów, plakatów informacyjnych promujących program oraz plakatów edukacyjnych. Prowadzono również działania informacyjno-edukacyjne w autobusach Komunikacji Miejskiej poprzez ekspozycję plakatów w autoboxach oraz wyświetlenie treści edukacyjnych na ekranach LCD. Promocja programu odbywa się na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka oraz w mediach w formie artykułów i audycji radiowych.

Monitorowanie programu polityki zdrowotnej prowadzone jest na bieżąco. Dokonano oceny zgłaszalności oraz oceny jakości świadczeń realizowanych w ramach programu polityki zdrowotnej za 2024 rok.

Zgłaszalność do programu polityki zdrowotnej oceniono na podstawie comiesięcznych rejestrów uczestników, składanych przez realizatora. Ocena zgłaszalności prowadzono przy wykorzystaniu następujących wskaźników:

- liczba osób, które uczestniczyły w szkoleniach dla personelu medycznego, z podziałem na zawody medyczne: w 2024 roku w szkoleniu dla personelu medycznego wzięło udział 38 osób, w tym 9 lekarzy, 10 pielęgniarek i 19 osób wykonujących inne zawody medyczne,
- liczba świadczeniobiorców, którzy zostali poddani działaniom informacyjno-edukacyjnym z populacji ogólnej mieszkańców Płocka powyżej 50 roku życia (kampania informacyjno-edukacyjna): od początku realizacji programu do końca roku 2024 planowaliśmy objąć ww. działaniami 2.673 mieszkańców Płocka. Dzięki szeroko prowadzonej kampanii osiągnięto planowaną liczbę odbiorców,
- działaniom informacyjno-edukacyjnym z populacji kobiet mieszkających w Płocku w wieku 65 lat i więcej, w wieku 40-64 lat z co najmniej jednym dodatkowym czynnikiem ryzyka złamania osteoporotycznego, u których wykonano testy wiedzy pre test i post test poddane zostały 1523 kobiety,
- liczba świadczeniobiorców, którzy zostali zakwalifikowani do FRAX, z podziałem na wyniki (<5% i ≥5%): w 2024 roku 1523 kobiety zostały poddane działaniom informacyjno-edukacyjnym z wykonaniem FRAX, przy czym wynik FRAX <5% uzyskało 47 kobiet, a ≥5 otrzymało 1476 kobiet,
- liczba świadczeniobiorców, którzy w ramach programu wykonali pomiar BMD za pomocą DXA, z podziałem na grupy wyników T-score (grupa >-1; grupa ≤-1 i >-2,5; grupa ≤-2,5): w 2024 roku badanie gęstości kości zostało wykonane u 1385 kobiet. Grupy wyników T-score przedstawiają się następująco: grupa >-1 to 313 kobiet, grupa ≤-1 i >-2,5 to 1.015 kobiet, grupa ≤-2,5 to 57 kobiet,
- liczba świadczeniobiorców, którzy wzięli udział w lekarskiej wizycie podsumowującej – 829 kobiet,
- liczba świadczeniobiorców, którzy nie zostali objęci działaniami w ramach programu polityki zdrowotnej - 56 kobiet w 2024 roku,
- liczba osób, która zrezygnowała z udziału w programie w trakcie jego realizacji – 58 kobiet w 2024 roku.

W ramach cząstkowej ewaluacji realizacji programu w roku 2024 oceniony został stopień zrealizowania potrzeby zdrowotnej populacji docelowej, wyrażonej w:

- a) liczbie osób uczestniczących w szkoleniach dla personelu medycznego, u których doszło do wzrostu poziomu wiedzy (przeprowadzenie pre-testu i post-testu) - 38 osób,
- b) liczbie uczestników działań informacyjno-edukacyjnych, u których doszło do wzrostu poziomu wiedzy (przeprowadzenie pre-testu i post-testu) - 1.523 kobiety,
- c) odsetku świadczeniobiorców z wynikiem FRAX ≥5% względem wszystkich świadczeniobiorców, dla których w ramach programu wykonano ocenę FRAX - 97%,
- d) odsetku świadczeniobiorców z wynikiem BMD T-score ≤-2,5 względem wszystkich świadczeniobiorców, dla których przeprowadzono badanie DXA w ramach programu - 4%.

W trakcie realizacji programu w 2024 roku liczba świadczeniobiorców uczestniczących w działaniach informacyjno-edukacyjnych, u których doszło do wzrostu poziomu wiedzy wyniosła 1.523, co oznacza wzrost poziomu wiedzy u wszystkich świadczeniobiorców i potwierdza osiągnięcie jednego z celów szczegółowych. Również u wszystkich osób uczestniczących w szkoleniu dla personelu medycznego doszło do wzrostu poziomu wiedzy. Zatem drugi cel szczegółowy także został osiągnięty.

Cel główny został osiągnięty: 100% wszystkich uczestników programu korzystających z działań informacyjno-edukacyjnych (świadczeniobiorców i personelu medycznego) uzyskało wysoki poziom wiedzy z zakresu profilaktyki osteoporozy oraz zapobiegania złamaniom osteoporotycznym, obejmującej zagadnienia teoretyczne i praktyczne.

Na przeprowadzenie programu w 2024 roku Gmina-Miasto Płock otrzymała dofinansowanie z Ministerstwa Zdrowia w wysokości 80% kosztów jego realizacji tj. kwotę 290.652,04 zł. Pozostałe środki w wysokości 72.663,02 zł zostały sfinansowane z budżetu miasta Płocka na 2024 rok. Program jest kontynuowany w 2025 roku.

W 2024 roku Gmina-Miasto Płock realizowała również działania z zakresu promocji zdrowia psychicznego.

„Promocja zdrowia i edukacja zdrowotna z zakresu zdrowia psychicznego” to zadanie dofinansowane z budżetu województwa mazowieckiego w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Zdrowia Psychicznego „Mazowsze dla Zdrowia Psychicznego 2024”. W ramach projektu na terenie szkół podstawowych, prowadzonych przez Miasto Płock, zrealizowano warsztaty psychoedukacyjne dla klas IV-VI i VII-VIII. Zrealizowano także warsztaty psychoedukacyjne dla seniorów. Spotkania z seniorami odbywały się w klubach seniora, uniwersytetach trzeciego wieku, centrum aktywności seniora, w organizacjach pozarządowych działających na terenie miasta Płocka oraz w siedzibie Urzędu Miasta Płocka. Realizatorem zadania była firma Pover Motive Ryszard Gaca z siedzibą w Gdowie.

Celem realizacji warsztatów psychoedukacyjnych było rozwijanie i podniesienie umiejętności radzenia sobie z wyzwaniami dnia codziennego, identyfikacja i eksploracja uczuć związanych z problemem oraz zwiększenie odporności na stres. Przeprowadzone warsztaty psychoedukacyjne miały również na celu uwrażliwienie na tematykę dbania o zdrowie psychiczne, zwiększenie świadomości na temat roli wyrażania emocji i potrzeb w budowaniu dobrostanu psychicznego, ukazanie znaczenia budowania bliskich relacji opartych o wzajemną akceptację i zaufanie w zachowaniu dobrego samopoczucia, zachęcanie do szukania pomocy wśród bliskich, a w razie potrzeby pomocy psychologicznej.

Podczas warsztatów psychoedukacyjnych uczestnicy mieli możliwość nauki rozpoznawania własnych emocji, budowania efektywnych strategii radzenia sobie ze stresem oraz doskonalenia sztuki porozumiewania się z najbliższym otoczeniem. W trakcie zajęć omówione zostały w szczególności następujące zagadnienia:

- emocje i ich wpływ na zdrowie,
- rola stresu w wywoływaniu problemów psychicznych oraz sposoby radzenia sobie z nim,
- przejawy dyskryminacji i znaczenie stereotypów,
- wpływ presji mediów społecznościowych na poczucie własnej wartości,
- stygmatyzowanie osób z problemami psychicznymi,
- dostrzeganie problemów natury psychicznej u siebie i osób z otoczenia,
- najczęstsze zaburzenia psychiczne, w tym zaburzenia nastroju i depresja,
- informacje, gdzie można zwrócić się o pomoc w przypadku dostrzeżenia u siebie lub u drugiej osoby objawów zagrażających zdrowiu psychicznemu.

Zrealizowano 80 warsztatów psychoedukacyjnych w klasach IV-VI szkół podstawowych, w których wzięło udział 1.621 uczniów oraz 60 warsztatów psychoedukacyjnych w klasach VII-VIII szkół podstawowych, w których wzięło udział 1.272 uczniów. Jeden warsztat psychoedukacyjny w wymiarze 4 godzin lekcyjnych (2 spotkania po 2 godziny lekcyjne – 180 min.) dedykowany był jednej klasie. Warsztaty psychoedukacyjne realizowano w 19 szkołach podstawowych prowadzonych przez Miasto Płock. W sumie przeprowadzono 140 warsztatów, czyli 100% zaplanowanych działań, w których uczestniczyło 2.893 dzieci.

Warsztaty psychoedukacyjne realizowane dla uczniów ukierunkowane były na pracę ze światem emocji, wewnętrznych przeżyć, myśli, intencji i zachowań. Zajęcia pomogły dzieciom zrozumieć przeżywane emocje, rozpoznawać ich sygnały pojawiające się w ciele oraz szukać najlepszych możliwych sposobów radzenia sobie z nimi. Był to trening rozpoznawania swoich myśli i przekonań. Uczestnicy warsztatów zyskali większą świadomość własnych uczuć, lepiej rozumieją samych siebie zarówno w momentach radości jak i smutku, czy złości. Warsztaty wniosły całą gamę korzyści, które pozytywnie wpłynęły na dzieci. Rozmowy i zajęcia ze specjalistami przede wszystkim poprawiły ich samopoczucie, poszerzyły samoświadomość, dały wiedzę jak zmagać się z nadmierną agresją. Psychoedukacja wpłynęła na wzmocnienie empatii oraz samoakceptacji.

Poza tym w ramach zadania zrealizowano wszystkie zaplanowane warsztaty psychoedukacyjne dla płockich seniorów, w których wzięło udział 231 osób. Jeden warsztat w wymiarze 3 godzin (180 min.) dedykowany był jednej grupie seniorów.

Warsztaty psychoedukacyjne przyczyniły się do podniesienia poziomu wiedzy mieszkańców Płocka na temat zdrowia psychicznego i wpływających na nie czynników, rozwijania poczucia odpowiedzialności za zdrowie własne i innych ludzi, wzmocnienia poczucia własnej wartości i wiary w swoje możliwości. Poza tym realizacja zajęć przyczyniła się do rozwijania umiejętności osobistych oraz społecznych sprzyjających dobremu samopoczuciu i pozytywnej adaptacji do wyzwań codziennego życia oraz identyfikacji emocji związanych z występującymi problemami. Efektem psychoedukacji było również zwiększenie odporności na stres oraz zmniejszenie stygmatyzacji i lęku wobec osób z zaburzeniami psychicznymi. Realizacja warsztatów psychoedukacyjnych dla seniorów miała dodatkowo na celu pokazanie, że starzenie się to naturalna kolej rzeczy, że z wiekiem następuje wiele zmian w organizmie oraz w postrzeganiu świata i samych siebie. Psychoedukacja pozytywnie wpłynęła na seniorów. Rozmowy ze specjalistami przede wszystkim poprawiły ich poczucie bezpieczeństwa, nauczyły zmagać się z trudnościami życia codziennego oraz wzmocniły poczucie własnej wartości.

Łącznie w ramach zadania zrealizowano 160 warsztatów psychoedukacyjnych dla dzieci, młodzieży i płockich seniorów, w których wzięły udział 3.124 osoby.

Całkowity koszt realizacji warsztatów psychoedukacyjnych wyniósł 109.120,00 zł, z czego 78,12% kosztów realizacji t.j. kwotę 85.244,54 zł Gmina-Miasto Płock otrzymała jako dofinansowanie z budżetu Województwa Mazowieckiego. Kwota 23.875,46 zł stanowiąca 21,88% kosztów zadania została sfinansowana z budżetu miasta Płocka na 2024 rok.

Poza tym w 2024 roku kontynuowany był ogólnopolski projekt pn. „**ESKA – Razem Przeciw Depresji**” prowadzony za pomocą strony internetowej: <https://www.eska.pl/razemprzeciwd depresjiplock/>. Projekt przybliżył dzieciom, młodzieży oraz dorosłym bardzo istotny problem zdrowotny jakim jest depresja.

W 2024 roku Gmina-Miasto Płock realizowała zadania z zakresu zdrowia publicznego we współpracy z organizacjami pozarządowymi. Na podstawie ustawy z dnia 11 września 2015 r. o zdrowiu publicznym przeprowadzony został konkurs ofert na powierzenie realizacji zadań z zakresu zdrowia

publicznego z obszaru edukacji zdrowotnej dostosowanej do potrzeb różnych grup społeczeństwa, promocji zdrowia i profilaktyki chorób oraz działań prowadzonych w celu rozpoznawania, eliminowania lub ograniczania zagrożeń i szkód dla zdrowia fizycznego i psychicznego w środowisku zamieszkania, nauki, pracy i rekreacji. Środki publiczne w wysokości 40.000,00 zł otrzymały cztery organizacje pozarządowe na realizację pięciu projektów.

Na realizację działań promocyjno-edukacyjnych i profilaktycznych z zakresu edukacji zdrowotnej, promocji zdrowia i profilaktyki chorób, których celem było kształtowanie świadomości zdrowotnej wśród mieszkańców Płocka i motywacji do dbania o zdrowie, dofinansowanie otrzymały następujące podmioty:

1. Chorągiew Mazowiecka ZHP na realizację projektu „Bądź gotów 2024”. To program szkoleniowy z zakresu pierwszej pomocy skierowany do dzieci i młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz osób dorosłych mieszkających w Płocku. Polegał na organizacji kursu z pierwszej pomocy dla mieszkańców Płocka. Ponadto przeprowadzono 15 zajęć edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w wieku 7-16 lat. Celem zajęć edukacyjnych było utrwalenie wiedzy i umiejętności z zakresu udzielania pierwszej pomocy w sytuacjach, których prawdopodobieństwo wystąpienia w najbliższym otoczeniu jest największe. Dodatkowo przeprowadzono kampanię informacyjną na temat zasadności udzielania pierwszej pomocy.

2. Polski Czerwony Krzyż na realizację zadań:

a) „Pierwsza pomoc ratuje życie”.

Grupę docelową projektu stanowiła młodzież płockich szkół ponadpodstawowych, podstawowych oraz pielęgniarki medycyny szkolnej. W ramach zadania Oddział Rejonowy PCK w Płocku zorganizował etap rejonowy Ogólnopolskich Mistrzostw Pierwszej Pomocy PCK. Działaniami poprzedzającymi wydarzenie było zorganizowanie szkoleń z pierwszej pomocy dla młodzieży szkół ponadpodstawowych – przyszłych uczestników mistrzostw, pielęgniarek medycyny szkolnej, które pełniły rolę sędziów oraz uczniów, którzy byli pozorantami w trakcie zawodów.

b) „Oddając krew ratujesz życie”.

W ramach zadania zorganizowano akcje poboru krwi z udziałem ambulansu w szkołach, uczelniach, zakładach pracy oraz otwarte akcje na terenie miasta Płocka. Ponadto zorganizowano konkurs plastyczny nt. honorowego krwiodawstwa dla dzieci z płockich szkół podstawowych oraz spotkanie okolicznościowe z okazji Dni HDK. Prowadzono również działania promujące honorowe krwiodawstwo z wykorzystaniem lokalnych mediów i portali społecznościowych.

Na realizację działań na rzecz mieszkańców Płocka prowadzonych w celu rozpoznawania, eliminowania lub ograniczania zagrożeń i szkód dla zdrowia fizycznego i psychicznego w środowisku zamieszkania, nauki, pracy i rekreacji dofinansowanie otrzymały:

1. Stowarzyszenie na Rzecz Przeciwdziałania Zjawiskom Patologii Społecznej Między Ludźmi na realizację zadania pn. „Klub Zdrowia”.

Beneficjentami projektu były osoby z chorobą psychiczną i doświadczeniem przewlekłego kryzysu psychicznego, zagrożone wykluczeniem społecznym i zawodowym oraz członkowie ich rodzin. Projekt realizowano w formie indywidualnej i grupowej poprzez następujące działania:

a) edukację i profilaktykę – psychoedukacja z zakresu profilaktyki zdrowia psychicznego i społecznego, działania mechanizmu choroby, jej objawów i zdrowych sposobów radzenia sobie z chorobami, pogłębianie relacji społecznych i wspieranie się w procesie leczenia i rehabilitacji,

b) socjoterapię – elementy treningu umiejętności społecznych, elementy terapii zajęciowej celem rozwijania potencjału twórczego, spotkania okolicznościowe i integracyjne, aktywizacja zawodowa i społeczna, wyjazdy socjoterapeutyczne,

c) wsparcie społeczne – konsultacje indywidualne z pedagogami i psychologiem.

2. Płockie Stowarzyszenie „Amazonki” na realizację zadania pn. „Amazonki dbają o kondycję fizyczną”.

W ramach zadania odbywała się gimnastyka ogólnoustrojowa dla kobiet po chorobie nowotworowej piersi i będących w trakcie leczenia onkologicznego. Zajęcia prowadzone przez fizjoterapeutę polegały na nauce automasażu, co zapobiega powstawaniu obrzęku limfatycznego ręki po stronie operowanej oraz gimnastyce usprawniającej, pozwalającej zwiększyć siłę mięśniową i ruchomość stawów.

W 2024 roku kontynuowano kampanię społeczną pod nazwą „**Koperta Życia**”, skierowaną do osób chorych, samotnych, starszych, niepełnosprawnych. Jej celem jest usprawnienie udzielania takim osobom pomocy przez zespoły ratownictwa medycznego. W kampanię zaangażowany jest Urząd Miasta Płocka, placówki podstawowej opieki zdrowotnej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej, Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego i Transportu Sanitarnego w Płocku.

Gmina-Miasto Płock realizowała „**Program profilaktycznych szczepień przeciw HPV**”, adresowany do 12-letnich dziewcząt, nieprzerwanie od 2013 roku do 2023 roku. Od 1 czerwca 2023 roku Ministerstwo Zdrowia wprowadziło Powszechny Program Szczepień przeciw HPV skierowany do dziewcząt i chłopców po ukończeniu 11. roku życia do ukończenia 14. roku życia. Z tego powodu Gmina-Miasto Płock zaprzestała w 2024 roku realizacji wieloletniego programu polityki zdrowotnej pn. „Program profilaktycznych szczepień przeciw HPV” finansowanego z budżetu miasta Płocka. Włączyliśmy się natomiast do ogólnopolskiej akcji informacyjnej promującej populacyjne szczepienia przeciw HPV. Informacje zostały zamieszczone na stronie internetowej Urzędu Miasta Płocka oraz we współpracy ze szkołami zostały przekazane do rodziców za pomocą dzienników elektronicznych.

W latach 2005-2023 z budżetu miasta Płocka finansowane były szczepienia przeciw grypie dla mieszkańców Płocka w wieku 65 lat i więcej. Ze względu na fakt, że od września 2024 roku szczepienia przeciw grypie dla osób w wieku 65+ znalazły się na liście leków w 100% refundowanych, czyli bezpłatnych dla pacjenta, Gmina-Miasto Płock zrezygnowała z kontynuowania i finansowania w 2024 roku *Programu profilaktycznych szczepień przeciw grypie dla mieszkańców miasta Płocka*, który był adresowany do tej grupy wiekowej.

ZASTĘPCA PREZYDENTA
MIASTA PŁOCKA
Łukasz Jankowski